

DOMAČI GLASOVI

St. 66.
Celovec, 27.
X. 1945.

Kristusu Kralju

Kristus Kralj, mi tvoji smo vojaki,
trčni in odločni naši so koraki.
zate delamo, živimo in trpimo,
za kraljestvo tvoje, Kristus, se borimo.

Nad sovražniki peklenskimi zmaguješ,
zemlji in nebesom, Kristus, ti kraljuješ.
Kristus Kralj, kraljestvo večno tvoje
je premagalo že najstrašnejše boje.

Vse človeštvo tvoja močna roka vlada,
kjer ni tebe, vse se ruši in propada;
kraljestvo tvoje - večna je resnica,
mir, ljubezen, milost in pravica.

Tvoja božja volja nam zapoveduje,
tvoja nam resnica pota razsvetljuje,
nemisljivo, večno tvoje je vladarstvo,
narod, našo zemljo sprejmi v svoje varstvo.

Kristus Kralj, odpri Srce nam svoje,
k vsem Slovencem pride naj kraljestvo tvoje,
spet postani Kralj vse naše domovine,
reši jo brezboštva, solz in bolečine.

MIR V DRŽAVI - SAMO S SPOŠTOVANJEM KRŠČ. VERE

Naše misli so bile vedno usmerjene k miru in ureditvi državnega in javnega mnenja. Ta mir nam je danes vsem tako potreben. Toda mi smo globoko prepričani, da se pomirjenje in ozdravitev z vojno zadanih ran mora v naši državi ostvariti samo s spoštovanjem naukov krščanske vere in njene pravnote. Zato nas ne bodo zmedli krivični napadi in krive obtožbe, da podpiramo reakcijo in sovražnike naroda. Mi smo s svojim narodom in čuvamo njegove najdragocenejše vrednote in neoporušeno dediščino njegovih očetov, njegovo vero, njegovo poštenje in njegove želje, da živi svoboden na svojem, v slogi in ljubezni z vsemi državljani te države, brez razlike vere in narodnosti.

Zato zahtevamo in od tega nikdar in pod nobenim pogojem ostopili ne bomo: zahtevamo popolno svobodo katoliškega tiska, popolno svobodo katoliških šol, popolno svobodo verouka v vseh razredih ljudskih in srednjih šol, popolno svobodo katoliškega združevanja, popolno svobodo katoliške karitativne dejavnosti, popolno svobodo človeške osebnosti in njenih neodstopnih pravic, popolno spoštovanje krščanskega zakona, popolno vrnitev vseh odyzetih zavodov in institucij. Samo pod temi pogoji se bodo moglo urediti razmere v naši skupni državi in ustvariti trajen notranji mir.

Naj Vsemogočni blagoslovi vsa prizadevanja vseh, ki so dobre volje, da se ureditvaljo ti cilji. Naj On, ki je edini vir mira, kakršnega svet ne more dati, vam vsem da kaposedelj živeti dneve pravega trajnega mira!

(Iz pastirskega pisma jugoslovanskih škofov).

"Zelo odkrito so govorili"

Dopisnik rimskega dnevnika "Giornale del mattino" v Londonu je poslal svojemu listu članek, v katerem je opisal burni potek razprav in razgovorov zunanjih ministrov, socialističnega Bevina in komunističnega Molotova na zadnji konferenci 5 zunanjih ministrov v Londonu:

"Molotov je začel takoj odločno nastopati ter zahtevati, da bi se začel razgovor z bivšimi neprijateljskimi balkanskimi državami istočasno ali pa vsaj takoj po razgovorih o mirovnih pogojih za Italijo. Bevin je v odgovor Molotovu postavil zahtevo, o kateri je bilo že prej govora v britanskem parlamentu, da je treba na konferenci najprej govoriti o legalnosti in demokratičnosti vlad v posameznih balkanskih državah. Molotov je odločno reagiral ter je uporabljal izraze: "fašizem" za podpiranje italijanske monarhije in "grške reakcije" s strani Londona. Trdil je tudi, da je po londonskem pojmovanju samo taka država demokratična, v kateri se je znova obudil fašizem. Ta Molotovljev očitek je zadal Bevina v živo. Vstal je ter Molotovu odločno odgovoril: "Jaz, Bevin, nisem nikdar stiskal roke Hitlerju. Vi, gospod Molotov, ste pa to delali!"

Lahko si je misliti, kakšen utis so napravile te besede za navzoče diplomate. Celo značilni nasmeh in pogled izpod očal kitajkega ministra Wanga ni mogel ublažiti vzdušja. Prebledel je tudi ravnatelj tiskovnega urada Foreign Office Risdall, ki je že toliko let znal pisati tudi "med vrstami". Za trenutek mu je zastal dih. Najbolj ugodni komentar, ki se je slišal je bila trditev: med seboj govorijo zelo odkrito.

Ko je drugič Molotov razlagal Bevinu, da SSSR ne namerava na Balkanu uvajati boljše vizma, je tudi trdil, da so bili premožni sloji v teh krajih nacistično usmerjeni. Svoja izvajanja je skušal podkrepiti z različnimi Markovimi citati misleč, da govori še vedno z Edenom in Churchilom, ki sta navadno na take Molotovljeve argumente navadno odgovarjala s skomizanjem z rameni. Za starega socialističnega delavca kot je Bevin, bi bil Molotov pač moral uporabiti drugačne argumente. Zato ga je Bevin odločno zavrnil s trditvijo, da je on socialistično doktrino svojim delavcem razlagal že takrat, ko je Molotov še poznal ni, ter da citatov K. Marxa ne bo jemal na znanje takrat, kadar jih bo kedo po potrebi izrabljal v to, da preseljuje narode ali pa komu vsiljuje katerikoli nacionalizem ali pa materializem.

Skratka : Molotov je moral končno ugotoviti, da se je londonsko vzdušje bistveno spremenilo. Mogli bi reči s parafrazo Metternicha: "Vse bi mogel pričakovati iz Londona, le proletarizacije britanskega zun. ministrstva ne."

OCVIRKI IZ GOVOROV KOMUNISTIČNIH VELJAKOV

"DR." EDVARD KARDELJ je na predvolilnem zborovanju v Ljubljani dne 7. t. m. med drugim izjavil: "Prvič v zgodovini Slovenije in jugoslovanskih ljudstev je oblast instrument v rokah osnovnih ljudskih množic." (to pomeni: potepuhov, delonkrnežev in vseh vrst nepridipravov, kakor nam povedo poročila iz domovine.) - "Opozicija nam pravi. Pa to je diktatura mase, to je diktatura ulice. Pogledite se učiti prave demokracije na zahod! Toda mi ne želimo, da se nam usili demokracija kakršnega koli tipa in vzora. Za nas je najboljša naša demokracija, ki smo jo zgradili v krvi, trpljenju in znoju v teku narodno osvobodilne borbe! (To pa zares radi verjememo!!!) Naša demokracija ni demokracija po formi, samo po zunanjem videzu, naša demokracija ni diktatura finančnega kapitala kot je to v mnogih drugih deželah. (Upamo, da si bodo to zapadne demokratične velle-sile dobro zapomnile!)"

Nobenega dvoma ni, da bo tempo v izgradnji naše države neprimerno hitrejši, kakor je bil kdaj koli v preteklosti, in da bo neprimerno bližji ljudstvu kakor je v večini držav tako imenovane zahodnega tipa, tipa zahodne demokracije. (Tako pika na srcu vzgojeni gad!!!) Razni demokrati zahodnega tipa so ustanovili belogardo, organizirali so četniške organizacije. Razne emigrantske vlade, kakor Puričeva, Jovaničeva, Grolova itd. so iskale zaveznikstva v raznih profašističnih klikah v inozemstvu, da bi pomagale četnikom ustašem in belogardistom. Jasno je, da hoče opozicija z abstinenco pri volitvah, da hočejo njeni pomočniki v inozemstvu z memorandummi, ki jih pošiljajo na razne vlade, in v zadnjem času, da hočejo škofjski opatje s svojimi pismi samo eno, namreč: mobilizirati proti nam inozemstvo, doseči, da bi se v notranje razmere v Jugoslaviji vmešali drugi. (Če je to res, potem to inozemstvo ni nobeno drugo kot tisto, ki je - po pomoti in v lastno škodo, proti jugoslovanskim narodom pomagalo do oblasti komunističnim zločincem!!! To naj si Kardelj dobro zapomni!) - Treba je priznati, da so v tem pogledu mojstri, kar tiče zbiranja raznih momentov, datumov itd., da bi čim bolj opozorili inozemstvo nase. (To je lepo priznanje. Nismo mislili, da naše akcije tako dobro stoje. Zato bomo šli še bolj navdušeno na delo za zbiranje dokazilnega materiala!)

FRANCE BEVK, predsednik PNOO za Slovensko Primorje, v Ljubljani dne 7.t.m.: "Naši zavezniki naj nekoliko pogledajo naš račun in se nekoliko zamislijo na dni ne pa da razmišljajo, kako bi nas zopet prikrajšali. Nevarno je, ako ljudstvo izgubi vero v pravico in ve, da se mora zanašati samo na silo. Tega se mora svet zavedati, predno bo izrekel usodno odločitev glede bodočega miru v tem delu Evrope. In vendar vkljub temu primorako ljudstvo še vedno upa, ne samo upa, ampak trdno veruje v pravico. Ono veruje v svobodoljubne množice sveta, da ne bodo dopustile, da bi se mu, ki je toliko žrtvovalo, zopet zgodila krivica. Znaša se v solidarnost vseh slovenskih narodov in veruje posebno v Sovjetsko zvezo, ki se je borila za svobodo in pravično ureditev sveta, da ga bo podprla... (Na to ni treba menda ničesar pripomniti!)

BORIS KREIGHER. Na seji Slovensko-italijanske antifašistične zveze na Reki dne 7.t.m.: "V delu Julijske Krajine, ki ga je zasedla anglo-ameriška vojska, smo pričeli doslednega demontiranja narodne oblasti... (reci: komunistov!) Namesto čiščenja fašističnih elementov je bilo v zadnjih mesecih obsojenih več antifašističnih borcev, garibaldincev in drugih." (Večerna zarja prinaša lepo vreme, je star slovenski rek...)

PROTI TITU

Švicarski dnevnik "Gazette de Lausanne" poroča o težkem o-
tranjepolitičnem položaju v Jugoslaviji in ga presoja takole.

"V Srbiji se organizirajo močni oddelki upornikov, ki nastopajo proti Titu. V Italiji se je zbralo 200.000 Jugoslovancev, ki so pod britanskim skrbstvom ter so se organizirali v demokratično narodno zvezo. V Nemčiji je jugoslovanska vojska pod poveljstvom generala Mihajloviča. Ta vojska je priznana in neoborožena. Nedavno je kralj Peter prispel v Nemčijo in pregledal te oddelke."

Ugledni švicarski list zaključuje svoj članek z besedilom dveh pisem, ki jih je dobil od neke ugledne jugoslovanske osebnosti, ki se je svoječasno odločila vrniti se v Titovo Jugoslavijo. V prvem pismu ta oseba obvešča uredništvo dnevnika, da zgube vsi, ki hočejo s kraljem ostati v begunstvu vse pravice do domovine. V naslednjem pismu je pa ta oseba omenjeni švicarski dnevnik obvestila s par vrsticami iz Trsta, da se je pred dobrim tednom odločila pobegniti iz

Beograda in Jugoslavije, ker hoče sebe in svoje rešiti pred aretacijo iz zaporov.

S tem kratkim poročilom je ta oseba pač najbolje označila sedanje stanje v Jugoslaviji. Med tem ko se vsi raztreseni udje posameznih narodov po končani vojni vračajo v naročje svojih domovin, množice ljudi beže iz "osvobodjene Jugoslavije" v inozemstvo, samo, da si rešijo golo življenje."

NA PRIMORSKEM komunisti zelo zamerijo Zavezniški vojaški upravi, da je postavila na vodilna mesta za slovensko šolstvo "reakcionarje". Poročnik Simoni, častnik za prosvetne zadeve pri ZVV v Trstu, je dal uredniku komunističnega "Primorskega dnevnika" tole pojasnilo glede napadov tega lista na "reakcionarje" v slovenski prosveti: "Prof. Andrej Budal, ki ga je slovenski narodno osvobodilni odbor pismeno predložil kot kandidata za slovenskega šolskega nadzornika, je naprimer podal ostavko na svoje mesto, ko ga je Zavezniška vojaška uprava imenovala za slovenskega šolskega nadzornika. Na njegovo mesto smo imenovali prof. Kacina. Slovenskemu odboru smo uradno sporočili, da bo na enako mesto v Trstu imenovan g. Pahor. On pa je odklonil sodelovanje in zato je prišel v poštev drugi kandidat." - "Prof. dr. Baraga, politični asistent častnika za prosvetne zadeve, je pokazal goreče zanimanje za svoje ljudstvo in je često odgovoren za spremembe pri določanju navodil, iz edinega namena, da bi dal slovenskemu ljudstvu na tem ozemlju najboljše šole, ki so v teh okoliščinah mogoče."

KOMUNISTI SO PO SVOJEM PRIHODU V LJUBLJANO temeljito prečistili osebe Operne, to se pravi, zmetali v zapor vse, ki jim niso bili ljubi. Pri tem se niso prav nič ozirali na kulturno potrebo in na nenadomestljivost gotovih moči. Obsodili so med drugim tudi najboljšo pevko Valči Heybalovo na daljšo dobo težkega prisilnega dela, zgolj zato, ker je med okupacijo nastopala in se ni šla "kulturno" udeleževati v gozdove, ter ni hotela denarno podpirati komunistov. Bog ne daj, da bi še kdajkoli poprej kdo dotaknil največjih komunistov v Operi, čeprav so bili za njihovo komunistično delo dokazi. Tako se je naglašalo, da se ti ljudje zanimajo le za umetnost in so v slov. kulturi nenadomestljivi. Našli so največje zaščitnike preko svojega upravnika znanega hitlerjanca Hezoga,

s katerim so komunisti lepo sodelovali v najvišjih oblastnih vladni palači. Plašč umetnosti je te ljudi ščitil. Odkrili so ga komunisti, zmetali nasprotnike v ječe, a vrzeli so ostale.

SVOJI K SVOJIM. Iz Titovine uhajajo zadnje dni ne samo civilisti in bivši slov. vojaki, marveč tudi vedno več partizanov, ki so razočarani nad Titovim terorjem. Iz Avstrije pa so začeli tudi nemški komunisti uhajati v Titovino, češ, da v Avstriji ne morejo več živeti.

IZ LJUBLJANE poročajo, da so ljudje ob branju pastirkega pisma vse prosteje zadihali. Tudi govoriti se zdaj že v upajo. Vsi pričakujejo skorajšnje spremembe. Večini naših ljudi je odvzeta volilna pravica, pa se zaradi tega ne bodo pritožili, nositi posledice. Ljudje so prepričani, da bodo po volitvah komunisti še huje pritiskali s terorjem, vendar pa se tolažijo, češ: "Saj ne bodo utegnili."

NAJBOLJ RAZOČARANE SO V LJUBLJANI-PARTIZANKE. Računale so na imenitne položaje, zdaj jih pa zasedajo drugi in tudi tiste ženske, ki so po službah, polagoma izpodrivajo in nadomeščajo z moškimi. - Taka nehvaležnost!

V KOČEVSKI ROG. Očividec poroča, da so komunisti peljali 9 vlakov slovenskih vojakov, četnikov in ustašev na Kočevsko, nazaj pa so jih pripeljali le 6 kamijonov.

UMRLI SO: Amalija Pahor, roj. Lasić, Ljubljana; Fr. Venancij France Kastelic, frančiškanski bogoslovec, Ljubljana; Vilibald Bernard, konjen. kap. I. r. v pok., Smihel pri Nov. mestu; Pavla Režek, roj. Zure, Smihel pri Nov. mestu; Viktor Bizjak, gostilničar, Ljubljana.